

مرکز توسعه سواد آموزی ایران

نمادها

من انجام می‌دهم: در این مرحله نوبت صحبت کردن من (معلم) است. این بخش شامل توضیحات درس ماست و باید به آن گوش کنید.

ما انجام می‌دهیم: اینجا مرحله‌ای است که با هم درباره‌ی مفاهیم بحث می‌کنیم یا رویشان کار می‌کنیم.

شما انجام می‌دهید: در این مرحله نوبت شماست که درگیر شوید. ممکن است به صورت گروهی یا انفرادی مشغول انجام فعالیت‌ها شوید.

پیش‌بینی

راهبردهای درک مطلب خوانندگاری

برای چه می خوانیم؟

توانایی خواندن مهارتی بسیار مهم و ارزشمند است. برای بسیاری از افراد، خواندن یکی از

لذت‌های زندگی است. اما هدف از خواندن چیست؟

- ممکن است برای گردآوری اطلاعات درباره‌ی موضوع یا ایده‌ای، متنی را بخوانیم.

- ممکن است برای یادگیری چگونگی انجام کاری یا ساختن چیزی، متنی را بخوانیم.

- ممکن است برای درک نظرات دیگران متنی را بخوانیم.

- ممکن است برای سرگرم شدن متنی را بخوانیم.

در تمام این موقعیت‌ها، خواننده باید بتواند کلمات موجود در صفحه را رمزگشایی کند و

سپس، از آن‌ها معنا بسازد.

راهبردهای درک مطلب خوانداری

هدف از خواندن هر متنی، خلق معنا است. بدون معنا، متن چیزی بیشتر از مجموعه‌ای کلمات در یک صفحه نیست!

زمانی که معنای متن را درک نکنیم، خواندن می‌تواند فرایندی خسته‌کننده و ملال‌آور باشد. راهبردهای درک مطلب خوانداری، ابزارهایی هستند که خوانندگان می‌توانند هنگام خواندن، برای درک (فهم) بهتر متن از آن‌ها استفاده کنند.

این راهبردها می‌توانند به خوانندگان کمک کنند تا با متن درگیر بمانند و از خواندن لذت بیشتری ببرند.

پیش بینی

پیش بینی به معنای استفاده از اطلاعات موجود (متن، تصاویر، تجربیات شخصی) برای زدن حدس‌های آگاهانه درباره‌ی رویدادهای متن است.

پیش از خواندن و هنگام آن، پیوند دادن دانش پیشینی با اطلاعاتی که در متن عرضه شده، می‌تواند کمک‌کننده باشد.

برقراری این پیوندها می‌تواند به شما کمک کند تا دوران‌دیشی کرده و رویدادهای پیش رو را حدس بزنید (پیش‌بینی کنید). این کار به شما کمک می‌کند تا از متن معنا بسازید.

پیش‌بینی‌ها می‌توانند هنگام خواندن تکامل یابند (تغییر کنند). همان‌طور که می‌خوانید، به یاد داشته باشید که پیش‌بینی‌های خود را بازنگری کرده و پیش‌بینی‌های جدیدی انجام دهید!

چگونه پیش‌بینی کنیم؟

وقتی در حال خواندن هستید، پرسش‌های زیر را از خود بپرسید تا به شما در

پیش‌بینی کردن درباره‌ی متن کمک کنند:

● این متن می‌تواند درباره‌ی چه چیزی باشد؟

● در ادامه قرار است چه اتفاقی بیفتد؟

● واکنش شخصیت اصلی به این اتفاق چیست؟

● گره یا مسئله‌ی متن چگونه می‌تواند حل شود؟

● چه سرنخ‌هایی می‌توانم از متن گردآوری کنم تا از پیش‌بینی‌هایم پشتیبانی کنند؟

استفاده از راهبرد (فعالیت کلاسی)

زمان آن رسیده که مهارت‌های پیش‌بینی‌کردن را در چالشی گروهی به کار بیندید! کلاس را به گروه‌های کوچک تقسیم کنید. برای هر گروه، یک نماینده تعیین کنید. قرار است به صورت کلاسی متن روایی مسیر جنگلی را بخوانید. در طول متن، پرسش‌هایی درباره‌ی رویدادهای آینده پرسیده می‌شود. شما باید درباره‌ی این پرسش‌ها به صورت گروهی گفت‌وگو کرده و پیش‌بینی کنید. گروه‌هایی که پیش‌بینی درستی انجام دهند، یک امتیاز کسب خواهند کرد. گروهی که در انتهای متن بیشترین امتیاز را داشته باشد، برنده است!

بیایید بازی کنیم!

مسیر جنگلی

من و دانیال ناگهان ایستادیم و به مسیر جنگلی روبه‌رویمان که دو شاخه شده بود، خیره شدیم. دانیال پرسید: «حالا چی؟» و به هر دو مسیر نگاه کرد. او هم به اندازه‌ی من در انتخاب مسیر گیج شده بود.

من با دقت نقشه‌ای که در دستانم بود را بررسی کردم و پاسخ دادم: «مطمئن نیستم، نقشه فقط یک مسیر را در این نقطه نشان می‌دهد اما هیچ راهی وجود ندارد که نشان دهد مسیر سمت راست را باید دنبال کنیم یا مسیر سمت چپ را». دانیال آهی کشید. او خسته به نظر می‌رسید.

شخصیت‌های اصلی ممکن است در ادامه چه کاری انجام دهند؟

مسیر جنگلی

دانیال با خستگی گفت: «**شاید باید برای مدتی توقف کنیم**» و روی زمین سرد جنگل نشست. پاهایش از راه رفتن درد می کردند و شانه هایش زیر سنگینی کوله پشتی اش خم شده بود. کنار دوستم روی زمین سیاه و مرطوب نشستم. دانیال به تقویت روحیه نیاز داشت. او غمگین و رنجور به نظر می رسید.

با مهربانی گفتم: «سعی کن خوش بین باشی، چه کسی می داند؟ شاید کسی برای ما علامتی بفرستد و مسیر درست را نشانمان دهد.»

در ادامه ی داستان چه اتفاقی ممکن است رخ دهد؟

مسیر جنگلی

درست در آن لحظه، **عقابی زیبا و باشکوه از لابه‌لای شاخه‌های درختی بیرون آمد.** از شوک نفس نفس می‌زدم. فکر می‌کردم من و دانیال در این مکان عجیب و غریب تنها هستیم. برای دقایقی به عقاب در حال پرواز خیره شدیم. در آسمان می‌چرخید، درست بالای مسیر سمت چپ. به نظر می‌رسید که منتظر ماست. اما نه، این تصور مسخره بود. یک عقاب نمی‌توانست منتظر ما باشد... می‌توانست؟

شخصیت‌های اصلی ممکن است در ادامه چه کاری انجام دهند؟

مسیر جنگلی

با دلهره از دانیال پرسیدم: «شاید این نشانه‌ای برای تو باشد؟» در سکوت، سرش را به نشانه‌ی موافقت تکان داد و دوباره بلند شد.

دست در دست هم، با نگرانی به مسیر سمت چپ رفتیم. عقاب چرخش زیبایش را تمام کرد و ما را به جلو هدایت کرد.

پیش‌بینی (فعالیت مستقل)

اکنون باید بدانید که چگونه، چه زمانی و چرا از راهبرد درک مطلب «پیش‌بینی» استفاده می‌کنید. وقت آن است که مهارت‌های خود را به کار بگیرید!

- برای پیش‌بینی چگونگی پایان داستان مسیرجنگلی، از سرنخ‌های درون متن استفاده کنید. از پیش‌بینی خود برای نوشتن پایان‌بندی داستان بهره ببرید.
- چه اتفاقی ممکن است برای شخصیت‌های اصلی رخ دهد؟
- آن‌ها ممکن است در جست‌وجوی چه چیزی باشند؟
- چه مشکلی ممکن است حل شود؟

